

Renata Nesterowicz

Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, Polska ■ University of Rzeszów, Rzeszow, Poland

Joanna Nakonieczny

Politechnika Rzeszowska, Rzeszów, Polska ■ Rzeszow University of Technology, Rzeszow, Poland

Ocena opłacalności leasingu i umów o podobnym charakterze – analiza porównawcza

Evaluating the profitability of leasing and other contracts of a similar nature: a comparative analysis

Streszczenie: Aby przedsiębiorstwo mogło zacząć funkcjonować na rynku, rozwijać się, a przy tym również pozostawać konkurencyjne względem innych, potrzebuje kapitału – źródeł finansowania. Obecnie podmioty gospodarcze mogą korzystać z różnych jego form. Wśród najpopularniejszych zewnętrznych źródeł finansowania wyróżnić należy dotacje, kredyt bankowy, emisję akcji, obligacje, faktoring i leasing. Głównymi celami niniejszego opracowania są ukazanie opłacalności leasingu na tle innych źródeł finansowania oraz przedstawienie perspektyw rozwoju, jakie wykazuje, oraz formy, która coraz częściej zastępuje go w praktyce gospodarczej. Artykuł podejmuje tematykę opłacalności leasingu w porównaniu do innych umów o podobnym charakterze. Przeprowadzono w nim kalkulację opłacalności kredytu, leasingu i wynajmu długoterminowego na przykładzie konkretnego modelu samochodu osobowego na podstawie zapytań ofertowych. Następnie przedstawiono wady i zalety cechujące wyżej wymienione rozwiązania. Na potrzeby realizacji podjętego tematu postawiono problem badawczy, który ma pomóc w znalezieniu odpowiedzi na pytanie: czy leasing w obecnych czasach jest narzędziem opłacalnym dla przedsiębiorców? Przeprowadzone analizy pozwoliły dowieść, że odgrywa on niezwykle ważną rolę w gospodarce. Zaopatruje polskie przedsiębiorstwa w przedmioty niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej (określone w takich ustawach jak kodeks cywilny, ustawa o rachunkowości, ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych). Analiza opłacalności na przykładzie konkretnego pojazdu wykazała, że najbardziej korzystnymi rozwiązaniami są leasing z niskim wykupem (1%) oraz wynajem długoterminowy, który jest coraz bardziej powszechnym zjawiskiem, szczególnie w dużych korporacjach. Opracowanie ma charakter opisowo-empiryczny.

Abstract: In order to start operating on the market and to develop and remain competitive, a company needs sources of capital. Currently, business entities can use various sources and the most popular external types include subsidies, bank loans, share issues, bonds, factoring and leasing. The main objective of this study is to discuss the relative profitability of leasing compared to other sources of financing, to present its development prospects and the forms that are increasingly replacing it in business practice. The article addresses the subject of profitability compared to other contracts of a similar nature calculating in addition the profitability of credit and long-term rental based on the specific example of a passenger car model and proposals for leasing. The advantages and disadvantages of the solutions are then presented. In order to achieve the aim, the research issue is framed through the question: Is leasing a profitable tool

for entrepreneurs today? The analyses carried out proved that it plays an extremely important role in the Polish economy by supplying companies with items necessary for running a business (specified in laws such as the Civil Code, Accounting Act and Corporate Income Tax Act). The profitability analysis based on the example of a specific vehicle showed that the most beneficial solutions are leasing with a low buyout (1%) and long-term rental which is an increasingly common phenomenon, especially in large corporations. The study is descriptive and empirical in nature.

Słowa kluczowe: analiza; kredyt bankowy; leasing; opłacalność

Keywords: analysis; bank loan; leasing; profitability

Otrzymano: 3 listopada 2024

Received: 3 November 2024

Zaakceptowano: 19 maja 2025

Accepted: 19 May 2025

Sugerowana cytacja/Suggested citation:

Nesterowicz, R., Nakonieczny, J. (2025). Ocena opłacalności leasingu i umów o podobnym charakterze – analiza porównawcza. *Przedsiębiorczość – Edukacja* [Entrepreneurship – Education], 21(1), 247–259. <https://doi.org/10.24917/20833296.211.17>

Wstęp

Przedsiębiorstwo podejmujące działalność gospodarczą zajmuje się przygotowaniem biznesplanu uwzględniającego czynniki makro- i mikrootoczenia determinujące jego rozwój, w tym w szczególności źródła jego finansowania.

Dostęp do finansowania działalności gospodarczej jest jednym z podstawowych warunków funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstwa na rynku (Brodowska-Szewczuk, 2009). Obecnie podmioty gospodarcze mogą korzystać z różnych formy finansowania. Nowo powstające firmy z reguły rzadko mogą sprostać wymaganiom stawianym przez podmiot posiadający kapitał.

Analiza tworzonych w Polsce małych i średnich przedsiębiorstw wykazuje, że powstają one w zdecydowanej większości na bazie zakumulowanego kapitału własnego właścicieli. Obejmuje on kapitał finansowy i zasoby materialne rodziny bądź wspólników (Daniluk, 2013). Ta forma jest niewątpliwie najprostszą i najtańszą metodą finansowania początkowych projektów inwestycyjnych. Jednak wraz z upływającym czasem istnienia na rynku i nabywanym doświadczeniem przedsiębiorstwa wykazują wzrost potrzeb inwestycyjnych, którym stale towarzyszy zapotrzebowanie finansowe (Mróz, 2020). Wówczas są one zmuszone do zdobycia środków zewnętrznych.

Źródła finansowania można klasyfikować na kilka sposobów, ale podstawowymi kryteriami są ich pochodzenie oraz charakter prawny. Według kryterium pochodzenia wśród najpopularniejszych zewnętrznych źródeł finansowania wyróżnia się dotacje, kredyt bankowy, emisję akcji, obligacje, faktoring i leasing.

W przypadku dotacji fundusze inwestycyjne chętnie udzielają wsparcia finansowego, szczególnie początkującym i średnim firmom (start-upom) najczęściej działającym w branży technologicznej, które wykazują potencjał na osiągnięcie sukcesu. W zamian oczekują licznych zysków w dłuższym okresie. Również Unia Europejska bierze czynny udział w pomocy finansowej dla przedsiębiorstw za pomocą dotacji i kredytów.

Kredyt to jeden z najpopularniejszych sposobów zdobycia kapitału, często jednak trudno go otrzymać ze względu na badanie zdolności kredytowej zainteresowanego.

Kolejną z możliwości uzyskania środków na finansowanie działalności jest emisja akcji, która dotyczy jedynie spółek akcyjnych i spółek komandytowo-akcyjnych. W tym przypadku spółka może tego dokonać za pośrednictwem Giełdy Papierów Wartościowych, po wcześniejszym uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Następnym rozwiązaniem może być emitowanie obligacji, co oznacza zaciągnięcie długu u ich nabywców. Przedsiębiorstwo zobowiązuje się wobec właściciela obligacji do wykupu obligacji w określonym terminie i po ustalonym wynagrodzeniu za pożyczone pieniądze. Wynagrodzeniem za pożyczone pieniądze są najczęściej odsetki, których wysokość określa dokument emisyjny (*Czym są obligacje...*; 2024, 15 lipca).

Kolejną formą finansowania zewnętrznego jest faktoring, dzięki któremu firma może znacznie szybciej odzyskać należne środki (*Źródła finansowania przedsiębiorstwa...*; 2024, 15 lipca). Firma faktoringowa (faktor) wykupuje nieprzeterminowane wierzytelności od przedsiębiorstwa (faktoranta) z tytułu sprzedaży towarów lub usług. Dzięki temu podmiot gospodarczy może liczyć na szybką wypłatę środków, czego efektem jest poprawa wskaźnika natychmiastowej płynności finansowej, a to wpływa na szybkie uregulowanie bieżących zobowiązań w terminie (*Czym jest faktoring...*; 2022; 2024, 15 lipca).

Należy podkreślić, że najpopularniejszą oraz najważniejszą pod względem podjętej tematyki formę finansowania stanowi leasing. Główne cele niniejszego opracowania to ukazanie opłacalności leasingu na tle innych możliwości finansowania oraz przedstawienie perspektyw rozwoju, jakie wykazuje, i form, które coraz częściej zastępują go w praktyce gospodarczej. Artykuł podejmuje tematykę opłacalności leasingu w porównaniu do innych umów o podobnym charakterze. Przeprowadzono w nim kalkulację opłacalności kredytu, leasingu i wynajmu długoterminowego na przykładzie konkretnego modelu samochodu osobowego na podstawie zapytań ofertowych. Następnie przedstawiono wady i zalety cechujące wyżej wymienione rozwiązania.

Na potrzebę realizacji podjętego tematu postawiono problem badawczy, który ma pomóc w uzyskaniu odpowiedzi na pytanie: czy leasing jest opłacalnym źródłem finansowania działalności gospodarczej dla przedsiębiorców?

Opracowanie ma charakter opisowo-empiryczny.

Charakterystyka wybranych form finansowania działalności gospodarczej

W praktyce gospodarczej każda z możliwości finansowania działalności niesie za sobą zarówno skutki pozytywne, jak i negatywne. Wybór formy finansowania w głównej mierze należy do przedsiębiorcy, który poza kalkulacją opłacalności bierze pod uwagę także inne, równie ważne aspekty w zależności od zarówno sytuacji przedsiębiorstwa, jak i swoich indywidualnych przekonań i planów co do sposobu prowadzenia działalności. Zdarzają się także sytuacje, w których przedsiębiorca nie ma zbyt dużego wyboru z różnych powodów. Również sytuacja makroekonomiczna w warunkach szybko zmieniającego się otoczenia pokazuje brak stabilności (inflacja, podwyżki cen energii i rozliczeń międzybankowych, nowe przepisy prawne). W związku z tym wysokość opłat i prowizji, a co za tym idzie – całkowity koszt finansowania często ulega zmianie (na niekorzyść przedsiębiorcy).

Leasing jako zjawisko ekonomiczne jest uznawany powszechnie za stosunkowo nową formę obrotu towarowo-finansowego oraz sposób finansowania inwestycji umożliwiający inwestorom wejście w posiadanie i użytkowanie określonej rzeczy, a tym samym dostęp do dóbr inwestycyjnych bez konieczności angażowania określonych środków na ich zakup (Stachowski, 2008). Leasing stanowi popularne zewnętrzne źródło finansowania działalności

gospodarczej i jest umownym stosunkiem cywilnoprawnym uregulowanym w kodeksie cywilnym w art. 709¹ i kolejnych (*Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny*, Dz.U. z 2015 r. poz. 1311).

Leasing jest bardzo popularną formą nabywania składników majątku. Przedsiębiorcy w ramach leasingu użytkują nie tylko samochody, lecz także wszelkiego rodzaju maszyny, urządzenia, sprzęt elektroniczny czy nieruchomości. Na co dzień przedsiębiorcy mają do czynienia z dwoma rodzajami leasingu: operacyjnym i finansowym. Są to dwie zupełnie inne formy leasingu, które nakładają różne obowiązki na leasingobiorcę.

Decydującym czynnikiem przy wyborze formy leasingu przede wszystkim są koszty początkowe, znacznie niższe w przypadku leasingu operacyjnego, z uwagi na mniejsze zaangażowanie kapitału własnego. Na polskim rynku większość stanowią zawarte umowy leasingu operacyjnego, stąd też ta forma została poddana analizie. Jednym z powodów tego wyboru jest fakt, że w przypadku leasingu finansowego podatek VAT należy uiścić w całości z góry (Kostrzycka, 2025; 2025, 24 maja)

Niewątpliwą zaletą leasingu jest stosunkowa duża łatwość jego otrzymania z powodu mniejszych wymagań finansowych w porównaniu do kredytu. Zdolność kredytowa jest to gotowość do spłaty zaciągniętego zobowiązania wraz z odsetkami w odpowiednich terminach określonych w umowie. Przedsiębiorstwa, które są na początkowych etapach swojego funkcjonowania i nie osiągają jeszcze zbyt wysokich dochodów, nie są wiarygodne dla banków. Leasing jest znacznie łatwiej dostępnym źródłem finansowania dla nowych firm w porównaniu do kredytu. Należy przy tym nadmienić, że w ofercie PKO Leasing znajduje się również leasing dla nowo powstałych firm. W przypadku gdy przedsiębiorca wykonuje tę samą profesję co w trakcie pracy na etacie, może on uzyskać leasing nawet pomimo tego, że firma funkcjonuje od kilku dni. W sytuacji gdy przedsiębiorstwo nie spełnia warunku minimalnego stażu (zazwyczaj jest to okres od trzech do sześciu miesięcy minimalnego czasu funkcjonowania na rynku), finansujący może zaproponować udzielenie leasingu wraz z dodatkowym zabezpieczeniem. Może nim być wysoka opłata wstępna, zwana czynszem inicjalnym, który jest bezzwrotny (*Leasing dla nowych firm...*; 2024, 27 kwietnia). Jej wysokość jest warunkowana oceną standingu, który przez E. Siemińską jest definiowany jako: „sytuacja, pozycja finansowa przedsiębiorstwa, będąca rezultatem podejmowanych przez ten podmiot decyzji gospodarczych i związanych z tym jego perspektyw przyszłościowych” (Siemińska 2002: 31). Przyjmuje się, że wartość ta powinna przyjąć wielkości od 0% do 45%. Ponadto dosyć często wymagane jest przedstawienie dokumentów, które potwierdziłyby stabilną sytuację przedsiębiorstwa na rynku, m.in. oświadczenia o dochodach, bilansu rachunku zysków i strat, wyciągów z konta firmowego czy oświadczenia o braku zaległości w stosunku do ZUS-u i Urzędu Skarbowego.

Uprozczone procedury, krótki czas weryfikacji i oczekiwania na decyzję oraz minimum formalności to cechy, które charakteryzują procedurę uproszczoną. Ma ona zastosowanie w przypadku popularnych i niezbyt kosztownych środków trwałych, na które zgłaszany jest duży popyt na rynku, np. samochodów osobowych i samochodów dostawczych. W przypadku nieco droższych środków trwałych, takich jak maszyny i specjalne urządzenia czy sprzęt IT, zastosowanie znajduje standardowa procedura (pełna). Wiąże się ona ze znacznie wyższym ryzykiem dla leasingodawcy, dlatego też wymagane jest przedstawienie szczegółowych dokumentów finansowych, których wyniki powinny być pozytywne. Poza tym ważny jest przy tej formie finansowania aspekt fiskalny. Za pomocą umowy leasingowej przedsiębiorca może pomniejszyć dochód stanowiący podstawę naliczania podatku

dochodowego. W przypadku leasingu operacyjnego koszty uzyskania przychodu mogą być powiększone przez korzystającego o część odsetkową i część kapitałową rat leasingowych, kwotę przedpłaty czy także opłaty manipulacyjne (Grzywacz, 2020).

Umowy leasingowe cechuje elastyczność – są one dobrze dopasowane do potrzeb i wymagań klientów. Różne warianty harmonogramów spłat kolejnych rat sprzyjają specyfice branżowej, w szczególności firmom budowlanym, hotelarskim, gastronomicznym, które charakteryzują się sezonowością. Umowy te dają także możliwość uzyskania produktów dodatkowych za korzystne stawki, np. przeglądów, napraw.

Leasing nie pociąga za sobą zamrożenia środków w majątku trwałym, ponieważ stwarza możliwość korzystania z potrzebnego przedmiotu bez ponoszenia jednorazowych, a co za tym idzie – wysokich nakładów inwestycyjnych. Ponadto, zwiększa on płynność finansów firmy, ponieważ inwestycje są finansowane dzięki środkom obcym, a wolne środki firma może przeznaczyć na inny, równie istotny cel (Zalewska, 2003).

Równie ważną zaletą leasingu jest łatwy dostęp do nowocześniejszej technologii. Bardzo często przedsiębiorstwa nie są zainteresowane zakupem wyeksploatowanych dóbr na własność. Znacznie częściej preferują wymianę dobra na nowe, bardziej nowoczesne pod względem technicznym, szczególnie w przypadku urządzeń elektronicznych, najczęściej komputerów. Do niedogodności w związku z korzystaniem z tego instrumentu należy zaliczyć m.in. trudności z ustaleniem praw i obowiązków każdej ze stron umowy leasingu pośredniego w przypadku wadliwego przedmiotu umowy. W takiej sytuacji trudno ustalić, kto powinien ponieść odpowiedzialność – finansujący, korzystający czy może zbywca (Potrykus, 2010). Dodatkowo w przypadku dóbr charakteryzujących się wysokim ryzykiem za szkody, które zostały wyrządzone osobom trzecim w wyniku standardowego użytkowania dobra inwestycyjnego z wadą, pełną odpowiedzialność ponosi korzystający. Co za tym idzie – uszkodzenie czy utrata dobra nie zwalniają przedsiębiorcy z dokonywania wpłat kolejnych rat, tak samo jak w przypadku np. kradzieży auta czy całkowitego jego zniszczenia z powodu wypadku (chyba że ubezpieczyciel je w części pokryje).

W przypadku leasingu *stricte* samochodowego leasingobiorca musi mieć zgodę finansującego na wyjazd zagraniczny czy wszelakie modyfikacje (Łobodziński, 2017; 2024, 2 maja). Niespłacanie przez przedsiębiorstwo zobowiązań czy możliwe wystąpienie bankructwa wiążą się z ryzykiem odebrania przez komornika użytkowanego dobra. Leasingobiorca musi wtedy jednorazowo zapłacić wszystkie pozostałe do końca raty, a finansujący – rozliczyć korzyści, jakie uzyskał w związku z wcześniejszym zakończeniem umowy (*Skutki niepłacenia rat leasingowych w terminie...*; 2014; 2024, 2 maja). Nie jest to sytuacja korzystna dla przedsiębiorcy, ponieważ traci on szansę na wykupienie przedmiotu pomimo spłaty zobowiązań, w szczególności gdy do końca umowy zostało niewiele czasu.

Analizując opłacalność leasingu, należy zwrócić uwagę na jedną jego ważną zaletę. Mianowicie ta forma finansowania przyczynia się do poprawy wskaźników finansowych przedsiębiorstwa. Zastosowanie finansowania zewnętrznego w formie leasingu operacyjnego nie pogarsza zdolności kredytowej przedsiębiorcom, którzy sporządzają bilans. Korzyści bilansowe wynikające z ewidencji leasingu poza bilansem mają szczególne znaczenie w przypadku, gdy przedsiębiorca musi wykazywać się efektywnością w świetle analizy wskaźnikowej dla udziałowców bądź akcjonariuszy. Ten sposób może służyć również do polepszania własnej wiarygodności kredytowej przez ograniczenie pozycji zobowiązań w bilansie (Białek, Bogacki, 2019).

Analizując zalety kolejnego instrumentu finansowego, czyli kredytu, należy najpierw wspomnieć o możliwości przeznaczenia środków na dowolny cel (zakup towarów, spłacenie zobowiązań, wypłata wynagrodzeń). Wybór sposobu wykorzystania środków należy do przedsiębiorcy. Co ważne, przedmiot objęty kredytem jest własnością kredytobiorcy, a nie jak w przypadku leasingu – instytucji finansującej. Kolejną z zalet kredytu jest możliwość skorzystania z fachowego doradztwa w placówce banku. W trakcie ubiegania się o kredyt zyskuje się niezależną opinię banku na temat celu kredytu. Dzięki temu istnieje szansa na wyeliminowanie różnych niedociągnięć, wprowadzenie pewnych modyfikacji czy też w skrajnych przypadkach rezygnację z kredytu. Ponadto doradca kredytowy oferuje pomoc przy pisaniu biznesplanu, a więc dokumentu, który wchodzi w skład wniosku o kredyt. Doradca dysponuje szeroką wiedzą na temat źródeł finansowania przedsiębiorstw, dzięki czemu może zaproponować alternatywne źródła, które jego zdaniem sprawdziłyby się lepiej. Wadą tej opcji jest brak lub niska dostępność tej formy finansowania dla nowo powstałych firm. Brak zdolności kredytowej skutkuje niewielkimi możliwościami uzyskania środków finansowych od banku. Możliwości te można zwiększyć dzięki przedstawieniu odpowiednich zabezpieczeń rzeczowych i poręczeń. Niedogodnością tej formy finansowania są skomplikowana procedura i jej czasochłonność. Aby otrzymać kredyt, należy przejść długą i czasochłonną procedurę.

Należy podkreślić, że kredyty bankowe pogarszają zdolność kredytową przedsiębiorstwa. Zatem zanim złoży się wniosek o kolejny kredyt, należy spłacić większość innych zobowiązań finansowych. Dla instytucji finansowych bardzo ważna jest historia kredytowa, a więc jeżeli dany przedsiębiorca figuruje w bazach dłużników, takich jak BIG czy KRD, a jego scoring w Biurze Informacji Kredytowej jest niski – ma nikłe szanse na uzyskanie finansowania (Szymańska, 2022; 2024, 2 maja).

Obecnie coraz większym zainteresowaniem cieszy się wynajem długoterminowy, który początkowo był dopasowany do oczekiwań korporacji posiadających duże floty samochodów służbowych (*Wynajem długoterminowy...*; 2024, 2 września). Kompleksowa obsługa zainteresowała też przedstawicieli małych i średnich firm, a także klientów indywidualnych.

Wynajem długoterminowy, czyli tzw. abonament na samochód, to pod względem prawnym i formalnym umowa leasingu z wysokim wykupem i wachlarzem dodatkowych usług w cenie comiesięcznej raty. Wykup jest dobrowolny. Częstszym zjawiskiem jest jednak zwracanie użytkowanego auta, a następnie wybór kolejnego, nowszego modelu. Obowiązkiem najemcy jest płacenie comiesięcznych rat (uwzględniających koszt utrzymania pojazdu i utratę jego wartości w czasie) zgodnie z harmonogramem (*Wynajem długoterminowy samochodów...*; 2024, 3 września). Zaletą tego rozwiązania są korzyści podatkowe. Koszt wynajmu samochodu jest zaliczany w całości do kosztów uzyskania przychodów, w sytuacji gdy jest on użytkowany na potrzeby firmy. Co więcej, nie ogranicza on zdolności kredytowej, nie zamraża kapitału oraz przepływu środków pieniężnych w firmie. Ponadto ta forma pozwala na transparentność i przewidywalność kosztów związanych z funkcjonowaniem floty, a co za tym idzie – na łatwiejsze budżetowanie i sporządzanie planów finansowych (*Wynajem długoterminowy samochodów – kompendium wiedzy...*; 2024, 3 maja). Łatwość w użytkowaniu jest także mocną stroną. Dzięki zapłaceniu jednej raty miesięcznie zapewnione są kwestie: użytkowania, serwisowania, wymiany opon, ubezpieczenia Assistance, zabezpieczenia likwidacji szkód, a w razie potrzeby samochód zastępczy czy karta paliwowa (która pozwala na precyzyjną kontrolę kosztów). Karty paliwowe są przypisane do jednego konkretnego pojazdu. Mają one

określony limit, a więc w ciągu okresu rozliczeniowego można wydać tylko określoną kwotę, co daje możliwość gruntownej kontroli wydatków. Po okresie rozliczeniowym przedsiębiorca otrzymuje zbiorczy rachunek, na który składają się kwoty wydane na stacjach paliwowych przez pracowników (*Karty paliwowe...*; 2024, 3 września). Wadą wynajmu długoterminowego może być dla niektórych brak własności. Mimo że istnieje możliwość wykupu na koniec okresu, to jest on jednak dosyć drogi. Dla niektórych przedsiębiorców będzie to ogromna zaleta, gdyż nowe auta w ciągu pierwszych lat eksploatacji tracą nawet 50% swojej wartości, a w tym wypadku nie ma jakichkolwiek barier w kwestii płynności wymiany samochodów na nowe. Dodatkowo takie rozwiązanie daje dostęp do popularnych, prestiżowych pojazdów w stosunkowo niskiej cenie, a także sprzyja bezpieczeństwu i komfortowi pracowników. Taka umowa zawiera limit kilometrów, tzw. kilometrówkę, której wyliczanie jest istotne w określeniu wartości rezydualnej (prognozy ceny) auta po zakończeniu wynajmu. Za przekroczenie tej wartości naliczane są dodatkowe opłaty, np. za dodatkowe kilometry.

Reasumując, należy stwierdzić, że każda z opisanych form finansowania działalności gospodarczej ma liczne cechy pozytywne i negatywne. Zostały one przeanalizowane pod względem teoretycznym, w dalszej zaś części artykułu zagadnienia te zostaną przedstawione w ujęciu analitycznym, w kontekście kosztów całkowitych na przykładzie konkretnego modelu pojazdu.

Kalkulacja rat leasingu, kredytu i wynajmu na podstawie zapytań ofertowych

W celu porównania wymienionych form finansowania wysłano zapytania ofertowe do podmiotów Grupy Kapitałowej PKO BP (Bank PKO BP, PKO Leasing, Masterlease) o przygotowanie kalkulacji na podstawie ściśle określonych warunków stanowiących przedmiot badań w niniejszym artykule. Warunkami tymi były 20% wkładu własnego, okres finansowania równy 36 miesiącom oraz w przypadku wynajmu długoterminowego deklarowany roczny średni przebieg na poziomie 15 tys. km. Samochodem, który posłużył jako baza do przeprowadzanych kalkulacji, był fabrycznie nowy Mercedes-Benz CLA 250 4Matic z dwulitrowym silnikiem benzynowym o mocy 224 KM, z napędem na cztery koła i automatyczną skrzynią biegów. Został on skonfigurowany wraz z wyposażeniem dodatkowym na wartość 300 tys. złotych brutto.

Pierwsza z kalkulacji dotyczy leasingu w dwóch wariantach: z niskim wykupem (tabela 1) i z wysokim wykupem (tabela 2).

Tabela 1. Symulacja leasingu z niskim wykupem

Rodzaj wpłaty	Liczba wpłat	(%)	Kwota netto (PLN)	VAT	Kwota brutto (PLN)
Wstępna opłata leasingowa	1	20,0000	48 780,49	11 219,51	60 000,00
Miesięczna opłata leasingowa	35	2,6401	6439,32	1481,04	7920,36
Opłata końcowa	1	1,0000	2439,02	560,97	2999,99
Suma opłat		113,4000	276 595,71	63 617,01	340 212,72

Źródło: opracowano na podstawie zapytania ofertowego o leasing w PKO Leasing. Numer symulacji RSEPI/LOL/2023/00079 z dnia 24 kwietnia 2024.

Przedstawiony wariant należy do najczęściej wybieranych przez przedsiębiorców w trakcie podpisywania umowy leasingowej. Dzięki zwiększonemu wkładowi własnemu (wstępna opłata leasingowa) gwarantuje on tzw. procedurę uproszczoną, co powoduje, że wnioski są składane jedynie na podstawie oświadczeń, bez konieczności przedstawiania analitykom znacznej liczby dokumentów księgowych. Niski wykup daje również gwarancję niższego oprocentowanie, jednak przekłada się to na wyższą miesięczną ratę, co dla niektórych przedsiębiorców jest atutem.

W drugim symulowanym wariantcie (tabela 2) zmienia się ostatni parametr, tj. opcja wykupu.

Tabela 2. Symulacja leasingu z wysokim wykupem

Rodzaj wpłaty	Liczba	(%)	Kwota netto (PLN)	VAT	Kwota brutto (PLN)
Wstępna opłata leasingowa	1	20,0000	48 780,49	11 219,51	60 000,00
Miesięczna opłata leasingowa	35	1,5435	3764,68	865,88	4630,56
Opłata końcowa	1	45,0000	109 756,10	25 243,90	135 000,00
Suma opłat		119,0200	290 300,39	66 769,08	357 069,47

Źródło: opracowano na podstawie zapytania ofertowego o leasing w PKO Leasing. Numer symulacji RSEPI/LOL/2023/00080 z dnia 24 kwietnia 2024.

Wyższa kwota wykupu determinuje mniejszą kwotę do spłaty, co przekłada się na niższą miesięczną ratę. Dzięki temu pomimo posiadania tego samego miesięcznego budżetu na ratę można sobie pozwolić na droższy pojazd. Wszystko jednak ma swoją cenę – przez wyższe oprocentowanie. Obydwie oferty leasingowe zostały oparte na WIBOR 1M = 6,8600%. Tak jak w poprzednim analizowanym przypadku jest to również jeden z najczęściej wybieranych wariantów, ponieważ cechuje się uproszczoną procedurą składania wniosku.

Trzecim analizowanym wariantem jest kredyt bankowy. W tabeli 3 przedstawiono kalkulację jego rat.

Tabela 3. Symulacja spłaty kredytu

Nr raty	Kwota kapitału	Odsetki skapitalizowane	Kwota odsetek	Kwota raty łącznie	Saldo zadłużenia po spłacie raty
1	6666,67	0	2386,85	9053,52	233 333,33
2	6666,67	0	2397,90	9064,57	226 666,66
3	6666,67	0	2254,25	8920,92	219 999,99
4	6666,67	0	2260,88	8927,55	213 333,32
5	6666,67	0	2192,37	8859,04	206 666,65
6	6666,67	0	2055,34	8722,01	199 999,98
7	6666,67	0	2055,34	8722,01	193 333,31
8	6666,67	0	1922,74	8589,41	186 666,64
9	6666,67	0	1918,32	8584,99	179 999,97
10	6666,67	0	1849,81	8516,48	173 333,30

11	6666,67	0	1666,37	8333,04	166 666,63
12	6666,67	0	1712,79	8379,46	159 999,96
13	6666,67	0	1591,23	8257,90	153 333,29
14	6666,67	0	1575,76	8242,43	146 666,62
15	6666,67	0	1458,63	8125,30	139 999,95
16	6666,67	0	1438,74	8105,41	133 333,28
17	6666,67	0	1370,23	8036,90	126 666,61
18	6666,67	0	1259,73	7926,40	119 999,94
19	6666,67	0	1233,20	7899,87	113 333,27
20	6666,67	0	1127,12	7793,79	106 666,60
21	6666,67	0	1096,18	7762,85	99 999,93
22	6666,67	0	1027,67	7694,34	93 333,26
23	6666,67	0	866,34	7533,01	86 666,59
24	6666,67	0	890,65	7557,32	79 999,92
25	6666,67	0	795,62	7462,29	73 333,25
26	6666,67	0	753,62	7420,29	66 666,58
27	6666,67	0	663,01	7329,68	59 999,91
28	6666,67	0	616,60	7283,27	53 333,24
29	6666,67	0	548,09	7214,76	46 666,57
30	6666,67	0	464,11	7130,78	39 999,90
31	6666,67	0	411,07	7077,74	33 333,23
32	6666,67	0	331,51	6998,18	26 666,56
33	6666,67	0	274,04	6940,71	19 999,89
34	6666,67	0	205,53	6872,20	13 333,22
35	6666,67	0	123,76	6790,43	6666,55
36	6666,55	0	68,51	6735,06	0
Suma	240 000,00	0	44 863,91	284 863,91	

Źródło: opracowano na podstawie zapytania ofertowego o kredyt w Banku PKO BP. Numer symulacji U880 z dnia 26 kwietnia 2024.

Symulacja prezentowana powyżej dotyczy kredytu inwestycyjnego dla posiadaczy partnerskiego rachunku biznesowego w walucie PLN w wyżej wymienionym banku. Oprocentowanie nominalne wynosi 12,1%. Całkowity koszt kredytu, wliczając w to wkład własny, wynosi 344 863,91 PLN brutto.

Czwartym symulowanym wariantem jest wynajem długoterminowy (tabela 4). Oferta ta zawiera dodatkowo pełny pakiet serwisowy oraz kartę paliwową na czas trwania umowy.

Tabela 4. Symulacja wynajmu długoterminowego

Koszt finansowy	% wartości	Kwota netto (PLN)	VAT	Kwota brutto (PLN)
Oплата wstępna	20,000	48 780,49	11 219,51	60 000,00
Miesięczna rata finansowa	1,299	3 168,21	728,69	3 896,90
Wartość końcowa	54,420	132 731,71	30 528,29	163 260,00

Źródło: opracowano na podstawie zapytania ofertowego o wynajem długoterminowy w Masterlease. Numer symulacji 11924966 z dnia 26 kwietnia 2024.

Wynajem oznacza, że po zakończeniu umowy nie ma konieczności dalszego użytkowania przedmiotu. Można go oddać i wymienić na nowy lub zakończyć umowę. Niektóre instytucje mające w swojej ofercie wynajem umożliwiają swoim klientom korzystanie ze swoich pojazdów po zakończeniu kontraktu dzięki tzw. prawu pierwokupu. Najważniejszym parametrem w tym przypadku jest rata miesięczna, ponieważ przy wynajmie użytkownik płaci za utratę wartości pojazdu. Im wyższa jest wartość rezydualna samochodu (czyli im mniej traci on na wartości w trakcie użytkowania), tym korzystniejsza rata za dane auto. Stąd tak popularne są w ostatnim czasie auta segmentu premium, które w połączeniu z dużymi upustami dla flot stanowią konkurencję dla aut z kilku segmentów niżej, charakteryzujących się znaczną utratą wartości.

W tabeli 5 przeanalizowano symulację kosztów różnych opcji wynajmu auta z wykupem i bez wykupu.

Tabela 5. Porównanie kosztów różnych opcji wynajmu

Źródło finansowania	Koszt z wykupem (PLN)	Koszt bez wykupu (PLN)
Kredyt bankowy	344 863,91	344 863,91
Leasing z niskim wykupem	340 212,72	337 212,73
Leasing z wysokim wykupem	357 069,47	222 069,47
Wynajem długoterminowy	363 548,40	200 288,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustaleń tabel 1, 2, 3, 4.

W powyższym zestawieniu zobrazowano porównanie całkowitych kosztów finansowania analizowanego wcześniej pojazdu. Wyrażone wartości są wartościami brutto, zawierającymi podatek VAT w wysokości 23%. Ze względu na koszt uzyskania przychodu przedsiębiorców interesują kwoty pomniejszone o stawkę VAT. Według prawa podatkowego rata kredytu nie może być uwzględniana jako koszt uzyskania przychodu, co pomimo dość niskiego kosztu sumarycznego zmusza do odrzucenia tego wariantu pod względem atrakcyjności z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej. Najtańszym wariantem z wykupem jest leasing z niskim wykupem, jednakże obecnie przy autach o znacznej wartości staje się on problematyczny w momencie zakończenia umowy, w sytuacji gdy pojazd przejdzie na własność przedsiębiorcy, który będzie podejmował decyzje o jego sprzedaży. W chwili sprzedaży, przed upływem sześciu lat od momentu przeniesienia własności, zapłaci on podatek dochodowy liczony od wartości wykupu. Jest to mało opłacalna opcja również z punktu widzenia optymalizacji kosztów. Kolejny wariant to leasing z wysokim wykupem. Zapewnia on niską miesięczną ratę oraz możliwość zakończenia umowy bez konieczności odkupywania pojazdu od instytucji leasingowej. Dodatkowo w momencie ewentualnej sprzedaży pojazdu przedsiębiorca zapłaciłby o wiele mniejszy podatek dochodowy.

Natomiast w przypadku wynajmu z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej nie ma różnicy w stosunku do leasingu, ponieważ jest on księgowany w ten sam sposób, ale ze względu na brak wykupu cechuje się najniższym kosztem całkowitym.

Podsumowując – jeżeli przedsiębiorcy zależy na niskim comiesięcznym koszcie uzyskania przychodu bez konieczności przywiązywania się do jednego przedmiotu, najbardziej opłacalnym wyborem będzie wynajem długoterminowy. W przypadku gdyby przedsiębiorca zdecydował się na zatrzymanie przedmiotu po zakończeniu umowy, najkorzystniejszym i najtańszym rozwiązaniem będzie leasing z niskim wykupem (1%).

Podsumowanie

Leasing odgrywa niezwykle ważną rolę w gospodarce. Wydaje się, że podstawową jego zaletą jest to, że umożliwia on inwestowanie w sytuacjach, kiedy tradycyjne formy finansowania (np. środki własne, kredyt bankowy, pożyczka) nie mogą być zastosowane lub ich stosowanie jest ograniczone. Wysokie koszty wprowadzania najnowszych osiągnięć techniki i technologii do produkcji dość często wykluczają dokonywanie inwestycji własnymi środkami. Równocześnie wymogi banków w stosunku do inwestora, jego kondycji finansowej, majątku, zabezpieczeń spłaty, udziału własnego w inwestycji itp. poważnie ograniczają możliwość korzystania z kredytu. W tej sytuacji dogodną formą finansowania przedsięwzięć rozwojowych jest leasing (Wysocka, 2008).

Przeprowadzone analizy dotyczące opłacalności leasingu w kontekście wielu płaszczyzn pozwoliły dowieść na przykładzie konkretnego pojazdu, że najbardziej korzystnymi rozwiązaniami są leasing z niskim wykupem (1%) oraz wynajem długoterminowy, który jest coraz powszechniejszym zjawiskiem, zwłaszcza w dużych korporacjach. Oferuje on wiele możliwości, w szczególności nowo powstałym firmom, które mają niską zdolność kredytową. W przypadku kredytów banki muszą mieć pewność, że kredytobiorca będzie w stanie spłacać swoje zobowiązanie. Wobec tego oczekują od nich przedstawienia szczegółowej dokumentacji finansowej i wymagają przy tym funkcjonowania na rynku od 12 do 18 miesięcy.

Natomiast leasing oferuje szybką i nieskomplikowaną procedurę (najczęściej jest to procedura uproszczona), a także korzyści podatkowe.

Przedsiębiorstwo, które korzysta z leasingu, generuje większą tarczę podatkową, co obniża podstawę opodatkowania. Należy jednak pamiętać, że aby w pełni wykorzystać możliwości podatkowe, jakie daje leasing, jednostka gospodarcza musi generować odpowiednio duże zyski.

Literatura

References

- Brodowska-Szewczuk, J. (2009). Źródła finansowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. *Zeszyty Naukowe Akademii Podlaskiej. Administracja i zarządzanie*, 83, 135–158.
- Białek, R., Bogacki, S. (2019). Uwarunkowania prawne i ekonomiczne leasingu w Polsce. *International Journal of Legal Studies*, 1, 245–257.
- Czym jest faktoring (2022; 2024, 15 lipca). Pozyskano z: <https://www.kuke-finance.pl/o-faktoringu/faktoring-definicja/>.
- Czym są obligacje (2024, 15 lipca). Pozyskano z: <https://www.bdm.pl/polecane/obligacje/czym-sa-obligacje>.
- Daniluk, M. (2013). Źródła finansowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw (teoria i praktyka). *Rocznik Naukowy Wydziału Zarządzania w Ciechanowie*, 7(1/4), 33–42.
- Grzywacz, J. (2020). *Leasing*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH.
- Karty paliwowe (2024, 3 września). Pozyskano z: <https://carefleet.pl/pl/przewodnik-uzytkownika/karty-paliwowe/>.
- Kostrzycka, B. (2025; 2025, 24 maja). *Leasing operacyjny a leasing finansowy – podstawowe różnice*. Pozyskano z: <https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-leasing-operacyjny-a-leasing-finansowy-podstawowe-roznice>.
- Leasing dla nowych firm – czy jest możliwy i jakie są warunki zawarcia umowy* (2024, 27 kwietnia). Pozyskano z: <https://efl.pl/pl/biznes-i-ty/artykuly/leasing-dla-nowych-firm>.
- Łobodziński, M. (2017; 2024, 2 maja). *Leasing na samochód – daje korzyści, ale ma też wady*. Pozyskano z: <https://autokult.pl/leasing-na-samochod-daje-korzystci-ale-ma-tez-wady,6809117053069441a>.

- Mróz, S. (2020). Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw na terenie gminy Jastrzębia. *Studia Ekonomiczne, Prawne i Administracyjne*, 1, 40–52.
- Potrykus, M. (2010). Polski rynek leasingu: stan i perspektywy. W: J. Sobiech (red.), *Kierunki zmian w finansach przedsiębiorstw*. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 423–435.
- Siemińska, E. (2002). *Metody pomiaru i oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa*. Toruń: TNOiK Dom Organizatora.
- Skutki niepłacenia rat leasingowych w terminie (2014; 2024, 2 maja). Pozyskano z: <http://www.kodekscywilny.pl/artukul,1690,7349,skutki-nieplacenia-rat-leasingowych-w-terminie.html>.
- Stachowski, W. (2008). *Leasing – kapitał wysokiego ryzyka*. Warszawa: Promocja XXI.
- Szymańska, B. (2022; 2024, 2 maja). *Leasing czy kredyt: które rozwiązanie wybrać? – zalety i wady*. Pozyskano z: <https://moneteo.com/artykuly/leasing-czy-kredyt>.
- Wynajem długoterminowy (2024, 2 września). Pozyskano z: https://masterlease.pl/wynajem-dlugoterminowy/?gclid=Cj0KCQjw6cKiBhD5ARIsAKXUdyZVWWcl790fv99hHy12H8kAeqkLtTpBbT_ii2zhMBadbaFth8zQs2oaAp6AEALw_wcB.
- Wynajem długoterminowy samochodów (2024, 3 września). Pozyskano z: <https://mubi.pl/poradniki/wynajem-dlugoterminowy-samochodow/>.
- Wynajem długoterminowy samochodów – kompendium wiedzy (2024, 3 maja). Pozyskano z: <https://car-smile.pl/wynajem-dlugoterminowy-samochodow-kompendium-wiedzy>.
- Wysocka, M. (2008). *Kredyt czy leasing? Analiza porównawcza*. Warszawa: AD. Drągowski.
- Zalewska, A. (2003). *Leasing – alternatywne źródło pozyskiwania środków pieniężnych przez przedsiębiorstwa*. Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.
- Źródła finansowania przedsiębiorstwa (2024, 15 lipca). Pozyskano z: <https://pragmago.pl/porada/zrodla-finansowania-przedsiębiorstw/>.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2015 r. poz. 1311).

Renata Nesterowicz, dr nauk ekonomicznych, Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Ekonomii i Finansów, Katedra Finansów i Rachunkowości. Adiunktka dydaktyczna Uniwersytetu Rzeszowskiego na Wydziale Ekonomii i Finansów w Katedrze Finansów i Rachunkowości. Autorka licznych publikacji z zakresu finansów i rachunkowości. Jej zainteresowania naukowe obejmują ocenę wyników i dokonania małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce.

Renata Nesterowicz, PhD in Economics, University of Rzeszów, Faculty of Economics and Finance, Department of Finance and Accounting, Rzeszów, Poland. Assistant professor at the University of Rzeszów, Faculty of Economics and Finance, Department of Finance and Accounting. Author of numerous publications in the field of finance and accounting. Academic interests include the evaluation of the results and achievements of small and medium-sized enterprises in Poland.

ORCID: 0000-0002-0254-9633

Adres/Address

Uniwersytet Rzeszowski
Wydział Ekonomii i Finansów
Katedra Finansów i Rachunkowości
ul. Ćwiklińskiej 2a, p. 201
35-959 Rzeszów
e-mail: rnesterowicz@ur.edu.pl

Joanna Nakonieczny, dr nauk ekonomicznych, Politechnika Rzeszowska, Wydział Zarządzania, Zakład Finansów, Bankowości i Rachunkowości. Adiunktka badawczo-dydaktyczna Politechniki Rzeszowskiej. Wieloletnia specjalistka ds. rachunkowości finansowej. Członkini Rady Nadzorczej spółki kapitałowej. Główny obszar jej badań obejmuje zagadnienia z zakresu rachunkowości finansowo-podatkowej, rachunkowości zarządczej i efektywności kapitału intelektualnego.

Joanna Nakonieczny, PhD in Economics, Rzeszów University of Technology, Faculty of Management, Department of Finance, Banking and Accounting, Rzeszów, Poland. Research and teaching as assistant professor at Rzeszów University of Technology, Faculty of Management, Department of Finance, Banking and Accounting. Long-term specialist in financial accounting. Member of the supervisory board of a capital company. Her main area of research covers issues in the fields of financial and tax accounting, management accounting and the effectiveness of intellectual capital.

ORCID: 0000-0002-5069-2514

Adres/Address

Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza

Wydział Zarządzania

Zakład Finansów, Bankowości i Rachunkowości

ul. Akademicka 2, Arcus, p. 320

35-084 Rzeszów

e-mail: j.nakonieczny@prz.edu.pl